

Tarafgirlik ve tefrika marazı

Hamdi Göcek: “Sünûhat'ta geçen “Hem umumun mâl-ı mukaddesi olan dini, inhisar zihniyetiyle kendi meslektaşlarına daha ziyade has göstermekle kavi bir ekseriyette dine aleyhtarlık meyli uyandırmakla nazardan düşürmek ise, muharriki tarafgirliktir.” ifadesini memleketimizdeki günümüz siyasetini de nazar-ı itibara alarak nasıl anlamalıyız? İzah eder misiniz?”

Günümüz Siyaseti İzah Ediyor

Üstadımızın bu cümlesini günümüz siyaseti güzelce ve teferruatlı biçimde izah ediyor. Aslında bize söz de kalmıyor. Fakat bir etüd de biz yapmaya çalışalım. Üstad Hazretlerine, “Dinsizliği görmüyor musun, meydan alıyor. Din namına meydana çıkmak lâzım” diye soruyorlar.

Üstad Hazretleri ne diyor? “O halde din namına parti kuralım” demiyor. Buna izin vermiyor. Üstad Hazretleri Eski Said döneminde din namına parti kurmayı caiz görmediği gibi, Yeni Said döneminde veya Üçüncü Said döneminde de -kimi şartlar değişmesine rağmen- din namına parti kurmayı yine ve hiçbir zaman caiz görmüyor.

Hatta insanlarda dini hislerin daha güçlü olduğu Eski Said döneminde “İttihad-ı Muhammedî” adında bir cemiyet kurulduğunu işitiyor ve nihayet derece korktuğunu söylüyor. Çünkü diyor, “Bu isim umumun malıdır. Tahsis ve tahdit kabul etmez.”¹

Bu sorumuzun cevabında da Bediüzzaman, din namına meydana çıkmayı kat'î bir şarta bağlıyor: “Muharrik, aşk-ı İslâmiyet ve hamiyet-i diniye olmalı. Eğer muharrik veya müreccih, siyasetçilik veya tarafgirlik ise, tehlikedir. Birincisi hata da etse, belki ma'fuvdur. İkincisi isabet de etse, mes'uldür.”²

Tarafgirliğin Ölçüsü

“Nasıl anlıyorsunuz?” diye soruyorlar.

Bediüzzaman cevaben diyor ki: “Kim fasık siyasetdaşını, mütedeyyin muhalifine, su-i zan bahaneleriyle tercih etse, muharriki siyasetçiliktir. Hem umumun mâl-ı mukaddesi olan dini, inhisar zihniyetiyle kendi meslektaşlarına daha ziyade has göstermekle, kavî bir ekseriyette dine aleyhdarlık meyli uyandırmakla nazardan düşürmek ise, muharriki tarafgirliktir.”

Şimdi diyelim ki bir “Avcılar Kulübü” kurdunuz. Bu kulüp toplumu bölmez, toplumdan bir kısmını avcılığın aleyhine geçirmez, avcılığa zarar vermez, bilâkis avın daha verimli ve hayvanlara daha zararsız mevsimde yapılması gibi nice hususlarda hizmet eder. Bu kulübe avcı olanlar girer, avcı olmayanlar girmez.

Toplumda herkes avcı değildir. Dolayısıyla böyle bir kulüp toplumun birlik ve beraberliğini bozamaz, insanların avcılığa olan ilgisini yanlış mecralara sürüklemeyiz, toplum içinde tarafgirlik doğurmaz.

Din Namına Parti Kurmaya Cevaz Yoktur

Oysa din, umumun malıdır. Toplumumuzun doksan dokuzu Müslüman’dır. Böyle bir toplumda din namına parti kurduğunuzda, yüzde kaç oy alırsanız alın, toplumu bölmüş ve toplumu tarafgirliğe atmış olursunuz. Sizin partinizden olmayanları size değil, dine düşman yaparsınız. Devlet kademelerinde hizmet için iktidara gelseniz, hatalarınız size değil, dine mal edilir. Hatalarınızı tevîl etmeye, bunun için güç kullanmaya, bunun için devletin temel birimleriyle oynamaya kalksanız kendinize değil, dine zarar verirsiniz, toplumun pozitif din algısını bozarsınız. Dine verdiğiniz bu zararlar, insanların sizden değil, dinden soğumasına sebep olur.

Dine Yazık Değil mi?

Peki, dine yazık değil mi? Din bunca hataların bilerek yapılmasını hak eden bir kurum mudur?

Oysa amacınız, çıkış noktanız dine hizmet idi, öyle mi? Peki, bu tamam! Ama dine hizmetin ancak ve ancak irşad ile, ahlâk ile, ilim ile, ihlâs ile, sabır ile, tesanüt ile olacağını; parti ile, siyaset ile, politika ile olmayacağını Bediüzzaman asrın başından beri haykırıyordu. Bu sese kulak vermediniz.

Dolayısıyla dine değil, kendi yanlış tevillerinize hizmet etmiş oldunuz.

Dine nakıs imkânlarıyla hizmet eden onca camianın bahtına da, tefrikalar düştü.

Bu gidişattan dinin bahtına ise, kapanması zor yaralar düştü!

Dipnotlar:

1- Divan-ı Harb-i Örfî, s. 27.

2- Sünûhat, s. 65, 66.